

Een blad voor vrouwen van 70+, met seks én halsrimpels

RECENSIE In 1950 las ze Seventeen, nu bekijkt *Merel Laseur* de *Saar 70+*. Een vooralsnog eenmalige uitgave, die wat haar betreft vaker mag verschijnen.

Op mijn 16de verjaardag bracht mijn stiefvader, die vlieger was bij de KLM, uit New York het tijdschrift *Seventeen* voor me mee. Het was in 1950 en mijn mond viel open bij de onvoorstelbare overzeese glamour - en dat voor meisjes van mijn leeftijd. Blauwe oogschaduw! Blauwe mascara!

En daarbij bleef het niet. Ik rustte niet voordat er ook (zelfde leverancier!) een spijkerbroek voor me werd meegebracht. Want één ding maakte *Seventeen* wel duidelijk: zonder een jeans telde je verder niet mee in het leven. Onze naaister moest natuurlijk wel eerst de gulp dichtnaaien, er waren tenslotte grenzen. En er werd een rits in de zijnaad gezet. Je moest hem tenslotte wel aan kunnen trekken!

Met *Seventeen* was ik het brave jongerenblad uit die tijd, *Doe Mee*, wel ontgroeid. En van wat er verder aan bladen op de markt was, herinner ik me niets. Ja, je had natuurlijk de damesbladen *Margriet* en *Libelle*, maar die waren voor oude vrouwen van 25. En zo braaf dat je ze niet naast je op de bank durfde te laten liggen als er visite kwam.

Merel Laseur (85) is oud-NRC-journalist. Zij maakte eerder voor deze krant de interviewserie 'Over Schoonheid'.

bent u koningin? Er is een blad voor u! En als u een dame bent, dan zijn er voor u tientallen bladen die, het is niet te bevatten, elkaar schaamteloos overlappend naast elkaar bestaan. De nationale leeshonger wordt blijkbaar meer gestild door de *JAN* ('Als je minnaar sterft') en door de *NOUVEAU* ('Dág halsrimpels!') dan door het lezen van *Anna Karenina*. En ook geloven vrouwen kennelijk nog steeds dat vochtinbrengende crèmes bestaan (leve de adverteerder!), dat je met oefeningen je kipfilets (hou op met dat vreselijke woord!) kunt opkrikken of dat je „jonger lijkt met een tas van raffia“.

Het laatste heb ik meteen geprobeerd, maar ook dat werkte niet.

Opvallend is dat vrijwel alle op vrouwen gerichte bladen de laatste tijd aandacht besteden aan de vrouw van 50+, een wezen dat vroeger niet bestond. 'Life begins at 40' is inmiddels vervangen door 'zestig is het nieuwe veertig' en *mark my words*: 'tachtig is het nieuwe zestig' zal niet lang meer op zich laten wachten.

Niet alleen aan vrouwen, ook aan de wat oudere man wordt gesleteld. Tot voor kort zagen wij hem in de Ster-reclame zedig bedekt de nieuwe doucheceel instappen, tegenwoordig zit hij in een vreselijke nylon outfit op de racefiets of loopt bloot op een strand. Wat zou hij lezen? Misschien grijpt hij meteen maar naar een blad met de veilige titel *PLUS*,

waarvan de pagina's lijken op de voormalige *Autokampioen* en columnist Bram Bakker ons voorhoudt dat met het klimmen der jaren „de reis naar binnen“ eenvoudiger wordt.

Een statement waar een vrouw natuurlijk hartelijk om moet lachen.

Tussen alles wat er in de rekken ligt, bevindt zich ook *Saar*. De meneer van de Bruna moet er even naar zoeken als ik er naar vraag, het vliegt kennelijk de winkel niet uit, maar dan komt hij met liefst twee *Saren*. Er is een nieuwe loot aan de stam, een *Saar* voor „70+ en ik laat me niet betuttelen“.

Het is meteen al duidelijk dat mede dankzij veteraan bladenmaakster Els Rozenbroek artikelen als 'Dág halsrimpels!' hier niet worden aangetroffen. De redactie (waarom toch steeds allemaal vrouwen, niet eens een excuus-Guus!) kiest voor onderwerpen als 'Scheiden op je 70ste', 'Borrelen op je sterfbed' en het zonder schuldgevoel opeten van het geld dat je kinderen denken te erven.

En ja, natuurlijk wordt ook in *Saar 70+* ons ingewreven dat we niet te oud zijn voor seks. Daarbij moet ik altijd maar denken aan Ramses Shaify die me, eenmaal zeventig, de onvergetelijke zin toevertrouwde: „Ik vind mezelf niet meer aanbiedbaar...“

Daar denken enkele vrouwen in *Saar 70+* anders over: zij lieten zich in hun ver-

minkte naaktheid fotograferen, wat niet minder dan moedig genoemd mag worden. Beide *Saren* gaan overigens gebukt onder wel ellenlange (15 pagina's) interviews met de onvermijdelijke Bekende Nederlanders. Hier, uiteraard op leeftijd: Willeke van Ammelrooy en Marco Bakker. Ik zou nu weleens willen lezen hoe jonge BN'ers zich voorstellen oud en vergeten te zijn.

Geestig vond ik het stukje (helaas anoniem) van de vrouw die zuchtend haar zoveelste verjaardag viert met weer een cadeau van de Ici Paris XL. Gelukkig wél onder naam een verhaal van Emma Brunt, die in een mooi stuk vertelt hoe ze er op haar 65ste achter komt dat ze geen geld meer heeft, als een krekkel die vergeten is zijn.

Of er incidenteel vaker een *Saar 70+* verschijnt, staat nog niet vast. Uitgever SnippetMedia laat het afhangen van het succes van dit eerste exemplaar, waarbij zij eigenlijk krekkel en mier tegelijk zal moeten zijn. Anders de succesvolle website saarmagazine.nl maar uitbreiden, maar die ligt natuurlijk niet in de wachtkamer van de tandarts of op de aandachtstapel naast de kassa van Primera.

In het tijdschriftenrek is plaats voor *Saar 70+*. Met stevige vakvrouwen aan het roer hoop ik dat *Saar*... + een lang leven beschoren zal zijn. Compleet met halsrimpels.

Enkele vrouwen lieten zich in hun verminkte naaktheid fotograferen, wat niet minder dan moedig genoemd mag worden

Tsjernobyl-ramptoerisme in *Once the dust settles*.

Selfiestick als laatste strohalm

Terwijl Eva Jinek maandagavond om even over tien en een oprechte poging deed haar kijkers weg te jagen door tien minuten wezenloos te babbelen met de hoofdredacteur van *Privé* over een koninklijk vakantiekiekje, werd het toerisme op NPO 2 vanuit een breder perspectief belicht.

'Follow me and you will survive' stond er op de rug van een gids die een busje ramptoeristen naar Tsjernobyl bracht. De gasten drentelden door het spookstadje Pripjat, de ene groep in witte pakken, de andere gewoon in burger. Met hun stralingsmeters mochten ze ontdekken hoe de waarden stegen naarmate ze dichter bij een zacht roestend reuzenrad kwamen. Het was een gehannes, omdat voor de foto behalve de geigeteleer ook een telefoon bij het metaal gehouden moest worden.

De selfies van de vakantiegangers op de rampplek zijn een dankbaar symbool voor de verwording van het toerisme, maar kijkend naar de documentaire *Once the dust settles* (VPRO) kon ik me maandagavond niet helemaal afsluiten voor de fascinatie die uitgang van het twintigste-eeuwse Pompei dat Tsjernobyl is geworden: het steen en staal dat roerloos achterbleef toen de mens plotseling verdween. Het verlaten landschap verwijst óók naar de wetenschap dat de mens inmiddels de natuur niet meer nodig heeft om rampen van bijbelse proporties te veroorzaken. We kunnen het inmiddels helemaal zelf.

Niet dat *Once the dust settles* een aanklacht tegen toerisme of menselijke zelfdestructie is. Regisseur John Appel (*Zij gelooft in mij*) maakte vooral mooie, onthaaste portretten van mensen uit drie landen die hun leven weer oppakten nadat hun woonplaats door een ramp was getroffen.

Zoals Aleksej Breus, die in de kerncentrale werkte ten tijde van de ramp. Hij laat het oude commandocentrum zien, dat oogt als het vergeten decor van een oude ruimtiefilm. „We dachten dat het eerste klas technologie was.“ Kijk, met deze knop stelde hij de laatste reservepomp in werking - dacht hij, maar alles was al stuk. De meeste van zijn collega's stierven, Aleksej zelf overleefde de ramp ternauwernood. Zijn hoofd en handen waren roodverbrand, onder zijn kleren was zijn huid bruin als een goedgebakken bieftuk.

In het Syrische Aleppo gaan kinderen op de foto met manskogte letters die tussen de ruïnes zijn geplaatst. Aan herstel na de bombardementen lijkt nog niet veel gedaan; wel is er een groot aantal portretten van president Assad op de afbrokkende muren geplakt. Een leraar Engels schiet vol als hij uitlegt dat zijn zoonje de zee nog nooit heeft gezien. Naar het dorp waar hun familie woont, kunnen ze niet door de aanwezigheid van gewelddadige bendes. „Maar papa“, had het zoonje gezegd, „jij kunt ze toch doodmaken? Jij bent toch heel sterk?“ Tja, wat zeg je daarop?

„We dachten dat de oorlog een week zou duren, of hooguit twee maanden“, vertelt Gina Zobian, die zeventien jaar toeristen door Aleppo leidde. Ze woont samen met haar stoïcijnse moeder - „Angst heeft geen zin, je sterft wanneer het je tijd is.“ - die er niet over piekert haar gehavende stad te verlaten. Gina voelt zich vooral verloren in de geïsoleerde stad.

Inmiddels melden zich mondjesmaat weer buitenlanders om de oude stad te zien. Zobian gidst hen door iets wat niet meer bestaat. „U zult overal sporen van vernietiging zien. Wat ik u ga laten zien, zijn de overblijfselen van ruïnes.“ Even daarvoor heeft ze gezegd: „U bent mijn eerste groep na acht jaar oorlog. U heeft mij mijn leven teruggegeven.“ Daar was de selfiestick ineens de laatste strohalm in de hoop op een normaal menselijk bestaan.

Arjen Fortuin

BEELD SAAR/MAGAZINE, MET ILLUSTRATIE EN FOTOGRAFIE VAN MARTYN F. OVERVEEL, MARIN SCHEERES EN RICH KOCH / NATIONAAL ARCHIEF